

EKO-KOMunikace

ZPRAVODAJ PRO KLIENTY SPOLEČNOSTI EKO-KOM, a. s.

1/2023

LITTERING – vše podstatné o nových povinnostech

2 LITTERING
ROZHOVOR

6 VŠE O SYSTÉMU
EKO-KOM

8 KAMTRIDIT.CZ
APLIKACE, KTERÁ PORADÍ!

EDITORIAL

Vážení klienti,

vítám Vás u letošního prvního čísla naší EKO-KOMunikace.

V úvodním rozhovoru mě redakce vyzpovídala na téma littering a litteringové poplatky, které musí výrobci vybraných jednorázových plastových obalů od 1. ledna platit. Tato povinnost se vztahuje pouze na jednorázové plastové obaly na potraviny a nápoje, které jsou zcela nebo částečně vyrobeny z plastu a na plastové odnosné tašky.

Systém EKO-KOM? To nejsou jen barevné nádoby na tříděný odpad. Shrnutí jsme pro vás, co vše má v ČR na starosti.

Také bych Vám rád doporučil naši novou aplikaci KAM TŘÍDIT, kde v interaktivní mapě najdete nejbližší kontejnery na tříděný odpad ve Vašem okolí a ukáže Vám dokonce konkrétní komodity, které lze v tomto třídícím místě odložit.

V rubrice Rady a tipy naleznete shrnutí nových zákonných povinností a informace klientům, kteří uvádějí své obaly na italský trh.

Děkuji za Váš čas a přeji klidné zítřky.

Martin Fojtík

Ředitel klientského oddělení,
EKO-KOM, a.s.

ROZHOVOR

LITTERING – vše podstatné o nových povinnostech

Úhrada obcím za úklid odpadu z obalů, neboli littering. To jsou v posledních několika měsících časté dotazy na naši infolinku i vyhledávané téma na webových stránkách! Tato povinnost platí již od 1. ledna 2023 a tak jsme se na Vaše nejčastější otázky zeptali ředitele klientského oddělení Martina Fojtíka.

Martine, o litteringu se mluví už dlouho, ale pořád je okolo něj řada nejasností. Prosím, pojďme si na úvod říci, kdo za něj bude platit poplatky a jakých obalů se bude týkat.

Povinnost platit za littering se týká potravinářů a uživatelů plastových tašek. Rád bych upozornil, že se jedná o **úzký segment obalů a obalových prostředků na potraviny a nápoje, které jsou vyrobené zcela nebo částečně z plastu, a dále na plastové odnosné tašky.**

V současné době **čekáme na prováděcí předpis, který uvede rozsah a způsob vedení evidence.** Bohužel není známe přesné vymezení některých kategorií těchto výrobků (sáčky a potravinové nádoby). Nyní vycházíme ze sdělení Komise, nicméně stále zůstává řada obalů, u kterých není podle těchto pokynů jednoznačné, zda se na ně tyto povinnosti vztahují či nikoliv.

Kde se vlastně vzala povinnost hradit náklady na úklid odpadu z vybraných jednorázových plastových obalů?

Tato povinnost vyplývá ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí („směrnice SUP“). Povinnost byla transponována do § 10a **zákonu o obalech** (publikován 31. 8. 2022 ve Sbírce zákonů č. 244/2022).

Jaké obaly tedy patří mezi ty, na které se nová povinnost vztahuje?

Povinnost se vztahuje na **jednorázové plastové obaly na potraviny a nápoje, které jsou zcela nebo částečně vyrobeny z plastu** (viz příloha č. 4 k zákonu o obalech, části C a D):

- sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy,

- nádoby na nápoje o objemu až 3 litry,
- plastové odnosné tašky,
- nápojové kelímky,
- nádoby na potraviny.

Vztahuje se tato povinnost pouze na plastové obaly, nebo i na obaly, které obsahují plastovou složku jen zčásti?

Povinnost se vztahuje na jednorázové plastové obaly, které jsou zcela nebo částečně vyrobeny z plastu a které nejsou opakovaně použitelnými obaly. Pro stanovení, zda se jedná o plastový výrobek, je rozhodující jakýkoliv podíl plastové složky a není stanovena žádná, ani minimální hranice.

Vztahuje se povinnost i na tzv. biodegradabilní nebo bio-based plasty?

Ano, na všechny plasty, které jsou tvořeny polymerem podle čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který může být hlavní strukturální složkou konečných výrobků. Naopak plastem není materiál tvořený chemicky neupravenými přírodními polymery.

Proč se tato povinnost netýká všech obalů?

Ačkoli víme, že se mezi odhozenými odpadky nachází i další typy

obalů (skleněné, kovové, papírové apod.), směrnice SUP i zákon o obalech stanovují úhradu nákladů vynaložených na úklid odpadu pouze z definovaných jednorázových plastových obalů, kterých se lidé zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu. Jedná se o drobné odpadky odhozené mimo sběrné nádoby anebo, které jsou součástí tzv. černých skládek.

Rád bych však upozornil, že povinnosti ze směrnice SUP nebyly transponovány pouze do zákona o obalech (k obalům a obalovým prostředkům). Pro tzv. neobalové plastové výrobky (vlhčené ubrousky

ROZHOVOR

ky, balonky, tabákové výrobky s filtry) došlo k transpozici povinnosti úhrady nákladů na úklid do zákona **č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.**

Jakým způsobem je možné splnit tuto povinnost?

Tuto povinnost můžete splnit prostřednictvím uzavřené smlouvy o sdruženém plnění s Autorizovanou obalovou společností EKO-KOM od 1. čtvrtletí 2023. V rámci čtvrtletního výkazu o produkci obalů vyplníte list L – Litteringové obaly, na jehož základě Vám bude fakturována odpovídající částka (celková hmotnost obalů v tunách x sazba za tunu).

Jak se budou vyplňovat nové výkazy?

V současné době (únor 2023) čekáme na prováděcí předpis, který uvede rozsah a způsob vedení evidence. Jakmile bude prováděcí předpis uveřejněn, neprodleně Vám zašleme konečnou podobu Výkazu. Metodiku pro jeho vyplňování, včetně pomocných kritérií a názorných příkladů k určení hranic pro evidenci výše zmíněných typů obalů, zveřejníme, jakmile budou tato kritéria upřesněna. Připravujeme pro Vás také semináře a online školení, abychom Vám co nejvíce usnadnili přechod k novému způsobu vedení evidence.

Je potřeba uzavřít novou smlouvu?

Uzavření nové smlouvy není nutné, a to na základě přechodného

ustanovení k zákonu o obalech. Dle § 51 odst. 6 se má za to, že Smlouva o sdruženém plnění, uzavřená podle zákona o obalech přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za smlouvu o sdruženém plnění podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona o obalech.

Vztahuje se povinnost pouze na výrobce nebo i na importéry či prodejce?

Pokud při své podnikatelské činnosti uvádíte na trh nebo do oběhu jednorázové plastové obaly uvedené v části C nebo jednorázové plastové obaly a obalové prostředky uvedené v části D přílohy č. 4 k zákonu o obalech, musíte tyto povinnosti splnit. Povinnosti se tedy vztahují na výrobce, importéry i na prodejce.

Bude možné tuto povinnost

přenést v dodavatelsko-odběratelském řetězci? Jakým způsobem?

V případě, že dodavatel a odběratel mají uzavřenou Smlouvu o sdruženém plnění, lze povinnosti přenést, a to na základě písemné dohody, že odběratel hradí poplatek nejen za zpětný odběr a využití, ale i poplatek za littering.

Bude plnění povinnosti kontrolováno? Jakým způsobem se bude ověřovat správnost evidence obalů a obalových prostředků, které jsou definovány v příloze č. 4 částí C a D?

Ověřování informací prostřednictvím auditu je pro AOS stanoveno zákonem o obalech i podmínkami autorizace Ministerstva životního prostředí. Předmětem tohoto auditu je **ověření úplnosti a pravdivosti všech informací**, které klient poskytl dle

Smlouvy o sdruženém plnění. Neméně důležitým důvodem auditů je zachování rovných podmínek pro všechny klienty systému EKO-KOM, aby nemohlo dojít ke zvýhodnění nebo znevýhodnění jedné společnosti oproti jiným.

Jak se stanovuje výše nákladů na úklid jednorázových plastových obalů?

Celkové náklady byly stanoveny na základě výsledků pravidelného dotazování všech obcí zapojených do systému EKO-KOM prostřednictvím dotazníku o nakládání s komunálním odpadem v obci. Předmětem dotazování byly celkové náklady obce na úklid tzv. litteringu (drobných pohozených odpadků) a úklid černých skládek. Náklady na úklid litteringu byly na základě dodatečných šetření mezi obcemi rozděleny mezi tzv. suché (ruční) čištění a tzv. mokré (strojní) čištění z důvodu odlišných podílů výskytu předmětů obalů v těchto dvou typech

úklidů. Ve výpočtu jsou zohledněny výstupy z naší litteringové studie, která stanovuje podíly obalů v litteringových odpadech.

Jak byly stanoveny poplatky za littering?

Podle zákona o obalech měla AOS EKO-KOM povinnost vypracovat Metodiku výpočtu nákladů na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů. Tato metodika výpočtu byla posouzena a schválena MŽP a podrobně se s ní můžete seznámit zde: **Metodika výpočtu nákladů na littering 2023 – EKO-KOM (ekokom.cz)**

Komu AOS platí za littering a jakým způsobem?

Výše odměny je stanovena v Kč/obyvatele/rok a je vyplácena paušálně všem obcím zapojeným do systému EKO-KOM na základě počtu trvale hlášených obyvatel kvartálně spolu s odměnou za třídění obalových odpadů. Tato odměna obcím je účelově vázána

k úklidu obalových odpadů.

Existuje výzkum skladby litteringu v ČR?

Ano, studii shrnující rozsáhlý výzkum na téma litteringu v ČR zpracovala Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem pro AOS EKO-KOM. Studii naleznete na tomto odkazu: **Litteringová studie – celé znění – EKO-KOM (ekokom.cz)**

Je to všechno dost složité. Kde najdeme další informace?

Doporučím klientům naše stránky, kde najdete vše pod heslem LITTERING. Podrobné informace pro naše klienty aktualizujeme **zde: Littering – EKO-KOM (ekokom.cz)**. Obecné informace o litteringu naleznete: **Littering a jednorázové plasty – EKO-KOM (ekokom.cz)**

Případné dotazy Vám rádi zodpovíme na tel. číslech 729 848 430 a 729 848 435, nebo e-mailu **evidence@ekokom.cz**.

SYSTÉM EKO-KOM

Vše o systému EKO-KOM

Více než 25 let! Tak dlouho probíhá v České republice systematický rozvoj třídění a recyklace odpadu z obalů. A má za sebou opravdu dlouhou a pestrou cestu, nejen v množství tříděných komodit, počtu sběrných nádob, ale i spolupráce s úpravci a zpracovateli. Celou tu dobu přitom funguje na velmi úzké spolupráci průmyslu, obcí a měst a Autorizované obalové společnosti EKO-KOM.

Základem je jednoduchost

Systém třídění a recyklace odpadů z obalů, jak jej známe v ČR, hledal v devadesátých letech inspiraci v sousedním Německu, Rakousku a Francii. Na rozdíl od Rakouska a Německa nemáme v ČR tzv. duální systém sběru, takže lze do barevných kontejnerů třídit dohromady

obalovou i neobalovou složku.

A každá tříděná komodita je spojena s konkrétní barvou kontejneru nebo nádoby na třídění. I nováčci v oblasti třídění odpadu si tak snadno zapamatují, že papír patří do modré nádoby, sklo do zelené, případně bílé, plasty do nádoby žluté, kovy do šedé a nápojový karton do oranžové

nádoby. U posledních dvou jmenovaných komodit je ještě druhá možnost, že je třídíme do žluté nádoby s plasty. V takovém případě najdeme na žlutém kontejneru i šedou samolepku s nápisem KOVY a oranžovou samolepku s nápisem NÁPOJOVÝ KARTON.

Zatímco v začátcích bylo v České republice jen několik tisíc nádob na tříděný odpad, v současné době je jich k dispozici více než 829 tisíc. Jsou tak doslova už na každém rohu. V průměru to k nejbližším barevným nádobám máme necelých 90 metrů. Systém je tak pro občany velmi komfortní. A vzhledem k tomu, že do systému je zapojena většina obcí ČR (6 169), možnost třídit odpad má v ČR 99 % obyvatel.

Ze zhruba 1, 333 mil. tun nevratných obalů uvedených na trh v ČR se v roce 2021 vytrídilo a předalo k recyklaci nebo energetickému využití 77 %.

To vše se podařilo díky velmi úzké spolupráci průmyslu, obcí a měst v systému EKO-KOM.

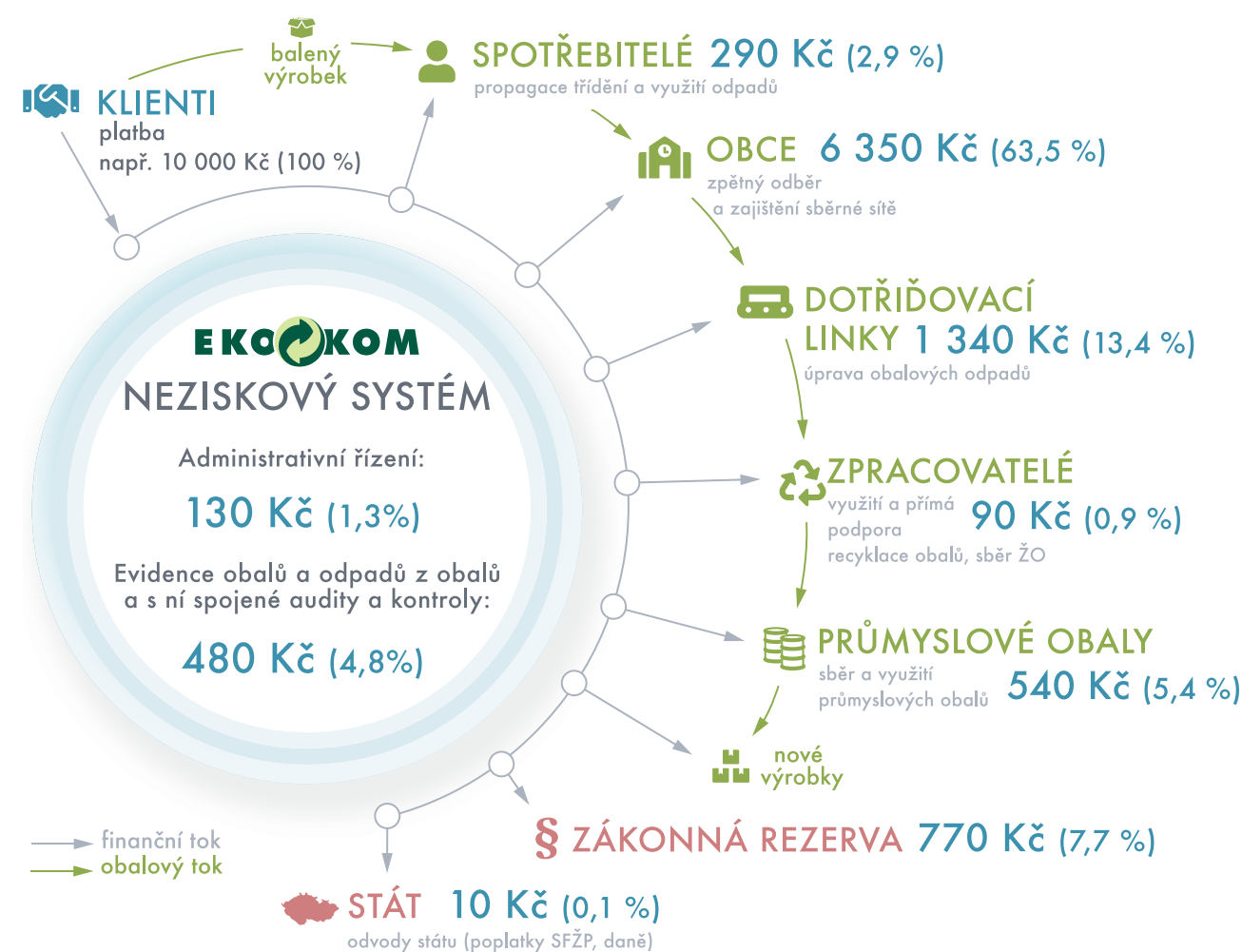
Financování systému

Naši dlouhodobí klienti princip financování systému znají, ostatním alespoň ve zkratce popíšeme. EKO-KOM účtuje klientům poplatky za zajištění zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Výše poplatku je stanovena na základě množství obalů, které uvádějí jednotlivé firmy na trh. Vzhledem k tomu, že EKO-KOM je nezisková společnost, nevytváří zisk, ale jen zákonnou rezervu, která je určena pro financování nepředvídatelných mimořádných událostí. Poplatky tedy stanovujeme tak, aby pokryly provoz-

ní náklady systému odvíjející se zejména od reálných nákladů spojených s tříděním obalového odpadu v obcích a také od nákladů úpravců a zpracovatelů vytříděných odpadů.

Pro lepší představu uvedeme příklad: Pokud zaplatíte EKO-KOMU poplatek ve výši 10 000 Kč, pak 6 350 Kč půjde přímo obcím za to, že umožní svým občanům třídit použité obaly do barevných nádob, zajistí jejich svoz a předají je k dotřídění. Na toto dotřídění odpadu z Vašich 10 000 Kč pak případně zhruba 1 340 Kč,

dalších 540 Kč pak zaplatíme za sběr a využití průmyslových odpadů. Zhruba 90 Kč platíme zpracovatelům jako přímou podporu recyklace a využití odpadů z obalů a 770 Kč musíme vyčlenit na tvorbu zákonné rezervy. Na vedení evidence a povinné audity připadá 480 Kč, 130 Kč jde pak na administrativu. 290 Kč jde na propagaci třídění a recyklace, vč. informování spotřebitelů (bez nich by se Vaše obaly do barevných kontejnerů nedostaly) a 10 Kč jsou odvody státu.

KAM TŘÍDIT

Kamtridit.cz aplikace, která poradí!

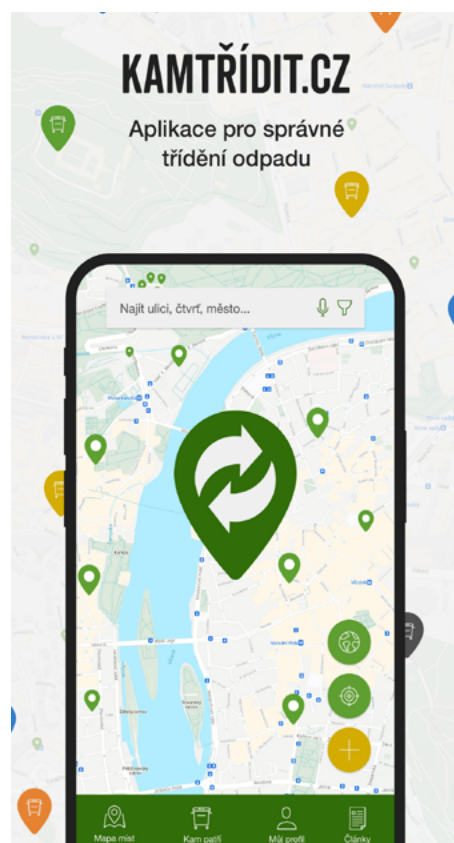
Jste rádi v obraze a baví Vás propojení každodenních činností s technologickými pomocníky? Pak by Vám neměla uniknout praktická aplikace, která poradí, jak a kam správně třídit obalový odpad. Navíc v ní najdete i zajímavé rady a články ze světa třídění, recyklace a využití odpadů. Budeme rádi, když se do její tvorby také aktivně zapojíte.

Kamtridit.cz je interaktivní mapa barevných kontejnerů na tříděný odpad a sběrných dvorů na území ČR a také průvodce správným tříděním odpadu. Ke stažení je i jako mobilní aplikace.

V mapě je možné využívat vyhledávání konkrétních lokalit podle adresy, filtrovat sběrná místa podle jednotlivých druhů odpadů a také je možné si nechat napovědět nejbližší cestu k vybranému třídícímu místu. Hodit se může také letecký náhled mapy a zaměřování dle aktuální pozice.

Kam třídit – online mapa s místy, kde je možné třídit odpad

Sběrná místa lze do mapy

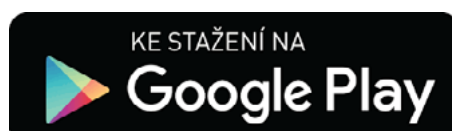

přidávat, upravovat jejich přesnou polohu či doplňovat jednotlivé druhy odpadu, které je možné na konkrétním místě třídit. Máte tak jedinečnou možnost aktivně se podílet na její tvorbě a správě.

Kam patří – online průvodce správným tříděním odpadu

Hodit se bude jistě také praktický online průvodce „Kam patří“. Tento abecedně řazený přehled poradí, kam správně vytřídit různé druhy odpadu. Díky tomu může dojít k jeho efektivnímu využití.

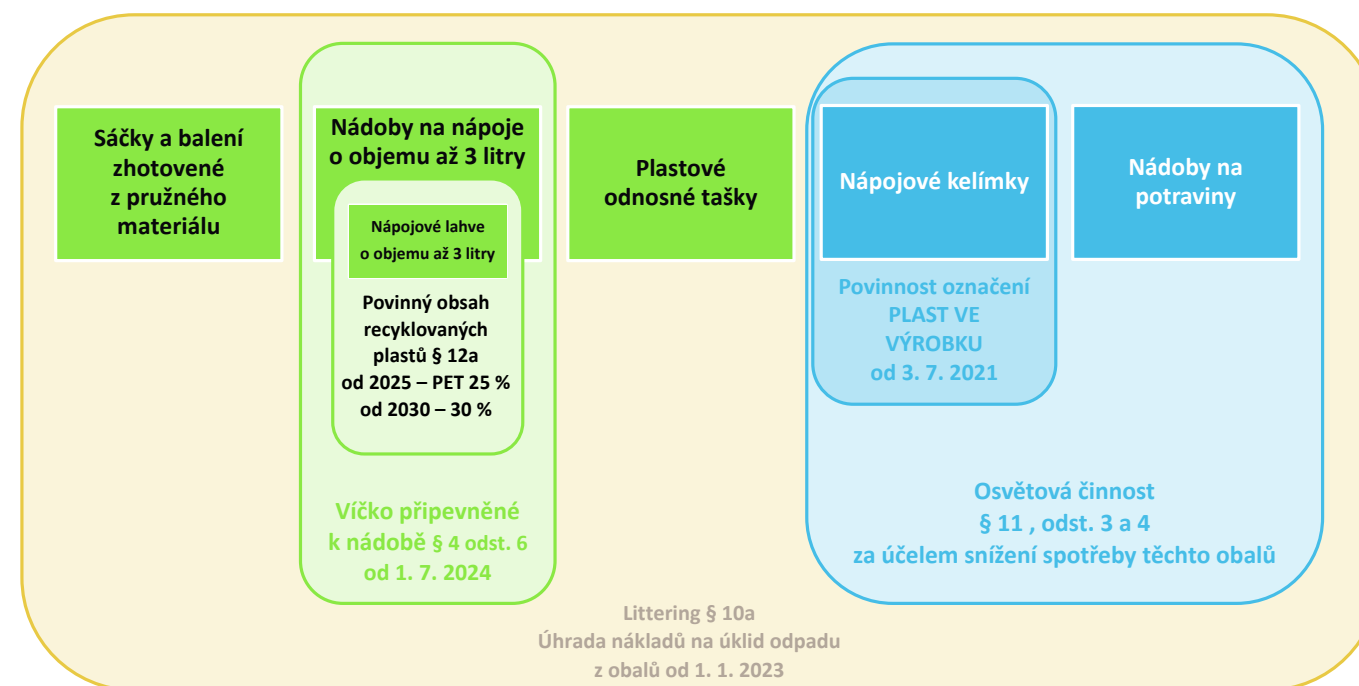
Mobilní aplikace je přístupná pro zařízení se systémem Android přes Google Play a pro mobilní zařízení iOS přes App Store.

A koho tematika třídění odpadů zajímá více, může se právě v mobilní aplikaci začíst do článků online magazínu Samosebou.cz, kde najdete mnoho praktických a aktuálních informací ze světa třídění a recyklace odpadů.

RADY A TIPY KLIENTSKÉHO ODDĚLENÍ

Přehled povinností k jednorázovým plastovým obalům

Novela zákona o obalech upravuje povinnosti k **5 typům obalů, které jsou vyrobeny zcela nebo částečně z plastu. Týká se pouze obalů na potraviny, nápoje a odnosné tašky.**

Úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů (§ 10 a)

se týká všech uvedených obalů – tuto povinnost přenášíte v rámci smlouvy na AOS EKO-KOM

Povinný obsah recyklovaných plastů (§ 12a) a víčko připevněné k nádobě (§ 4 odst. 6)

platí pro nádoby na nápoje o obsahu až 3 litry

Osvětová činnost za účelem snížení spotřeby těchto obalů (§ 11 odst. 3 a 4)

pro nápojové kelímky a nádoby na potraviny – tuto povinnost přenášíte v rámci smlouvy na AOS EKO-KOM

Povinnost označování PLAST VE VÝROBKU (§ 8 zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí)

RADY A TIPY KLIENTSKÉHO ODDĚLENÍ

Uvádíte obaly na trh v Itálii? Upozorňujeme na nové předpisy ve značení obalů

Od 1. ledna 2023 mohou být na trh v Itálii uváděny pouze obaly s tzv. ekologickým značením, tj. kromě materiálových značek (identifikační kódy materiálů dle rozhodnutí Komise 97/129/ES) musí být uvedeny informace pro spotřebitele o správném třídění obalu:

POŽADOVANÉ	Informace, které mají být uvedeny v souladu s čl. 219, § 5. Identifikační kódy dle Rozhodnutí 129/97/ES. Pokyny k nakládání s obalem mohou být sděleny pomocí navržené značky nebo pomocí jakékoli jiné metody, pokud je účinná.
DŮRAZNĚ DOPORUČENÉ	U kombinovaných obalů pomáhá spotřebiteli identifikace jednotlivých součástí prostřednictvím písemného popisu nebo grafického znázornění, jak tyto součásti správně oddělit a třídit odpad.
DOPORUČENÉ	Dobrovolné informace, které lze poskytnout, aby pomohly spotřebiteli efektivně třídit odpad.

Obaly B2C – je možné využít digitální informační kanály pro spotřebitele (aplikace, webové stránky).

Obaly B2B – je možné využít průvodní dokumentaci (dodací list, fakturu).

Zásoby obalů, které nejsou v souladu s výše uvedenými požadavky, mohou být uváděny na trh pouze v případě, že jsou označeny nebo zakoupeny do 31. 12. 2022.

Další informace naleznete v podrobném manuálu (v angličtině):

Roční platba Poplatku za zaevidování do systému sdruženého plnění EKO-KOM

Jako každý rok v měsíci březnu zasíláme klientům fakturu na Poplatek, který hradíte za zaevidování do systému EKO-KOM. Výše Poplatku činí 1600 Kč bez DPH a zahrnuje evidenční poplatek do Státního fondu životního prostředí (SFŽP) dle § 30 zákona o obalech ve výši 800 Kč a administrativní poplatek za evidenci v systému EKO-KOM rovněž ve výši 800 Kč.

SEZNAM SEMINÁŘŮ

Aktuální semináře

Vážení klienti, dovolujeme si Vás pozvat na naše semináře, které pořádáme ve všech krajích ČR. Cílem seminářů je prohloubení znalostí obalového zákona, vysvětlit činnost systému EKO-KOM jako autorizované obalové společnosti a také přiblížit strukturu čtvrtletního výkazu o produkci obalů.

Datum a čas	Místo	Informace
24. 3. 2023 10:00-13:00 Kapacita: 70 osob	Hradec Králové	Kongresové centrum ALDIS Jednací sál Eliščino nábřeží 375 Hradec Králové
13. 4. 2023 9:00-12:00 Kapacita: 60 osob	Praha	Holiday Inn Prague Salónek E + F Na Pankráci 15/1684 Praha 4 (metro C – Vyšehrad)
20. 4. 2023 10:00-13:00 Kapacita: 70 osob	České Budějovice	Clarion Congress Hotel České Budějovice Svět Pražská třída 14 České Budějovice
4. 5. 2023 13:00-16:00 Kapacita: 55 osob	Zlín	Kongresové centrum Zlín Malý sál náměstí T.G. Masaryka 5556 Zlín, 760 01
5. 5. 2023 9:00-12:00 Kapacita: 50 osob	Brno	Quality Hotel Brno Exhibition Centre salónek I + II Křížkovského 496/20 Brno – střed

Datum a čas	Místo	Informace
25. 5. 2023 13:00-16:00 Kapacita: 80 osob	Ostrava	Seminární Centrum Akademie sál Akademie Hrušovská 16 Ostrava, 702 00
26. 5. 2023 9:00-12:00 Kapacita: 60 osob	Olomouc	Clarion Congress Hotel Olomouc Plato + Seneca Jeremenkova 36 Olomouc
2. 6. 2023 9:00-12:00 Kapacita: 60 osob	Praha	Holiday Inn Prague salónek E + F Na Pankráci 15/1684 Praha 4 (metro C – Vyšehrad)
8. 6. 2023 10:00-13:00 Kapacita: 30 osob	Liberec	iQLANDIA, Science Center Liberec učebna 3. patro Nitranská 10 Liberec, 460 07

Kompletní seznam seminářů si můžete prohlédnout také na <http://www.ekokom.cz/cz/klienti/seminare>.

Vstupné pro klienty je zdarma.

Pokud se chcete zúčastnit semináře, potvrďte prosím svoji účast e-mailem **seminare@ekokom.cz** nebo telefonicky **729 848 450** (Kateřina Čálková).

Těšíme se na Vaši účast.

ZAPOJENÍ DO SYSTÉMU EKO-KOM

tel: +420 729 848 444, +420 261 176 256,
+420 729 848 445, +420 261 176 257
e-mail: info@ekokom.cz

FAKTURACE, URGENCE PLATEB

tel: +420 729 848 450
e-mail: pohledavky@ekokom.cz

EKO-KOM, a.s., klientské oddělení

Na Pankráci 1685/17,
140 21 Praha 4, Česká republika
tel: +420 729 848 444-445,
+420 261 176 256
e-mail: info@ekokom.cz
www.ekokom.cz

EVIDENCE OBALŮ, VÝKAZY O PRODUKCI OBALŮ

tel: +420 729 848 430
e-mail: evidence@ekokom.cz

POŽADAVKY NA OBALY UVÁDĚNÉ NA TRH, ZNAČENÍ OBALŮ

tel: +420 729 848 460
e-mail: kolar@ekokom.cz

Elektronický zpravodaj pro klienty společnosti EKO-KOM, a.s.
EKO-KOM, a.s., Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4
zpravodaj@ekokom.cz, www.ekokom.cz, tel.: + 420 729 848 444-445, + 420 261 176 256